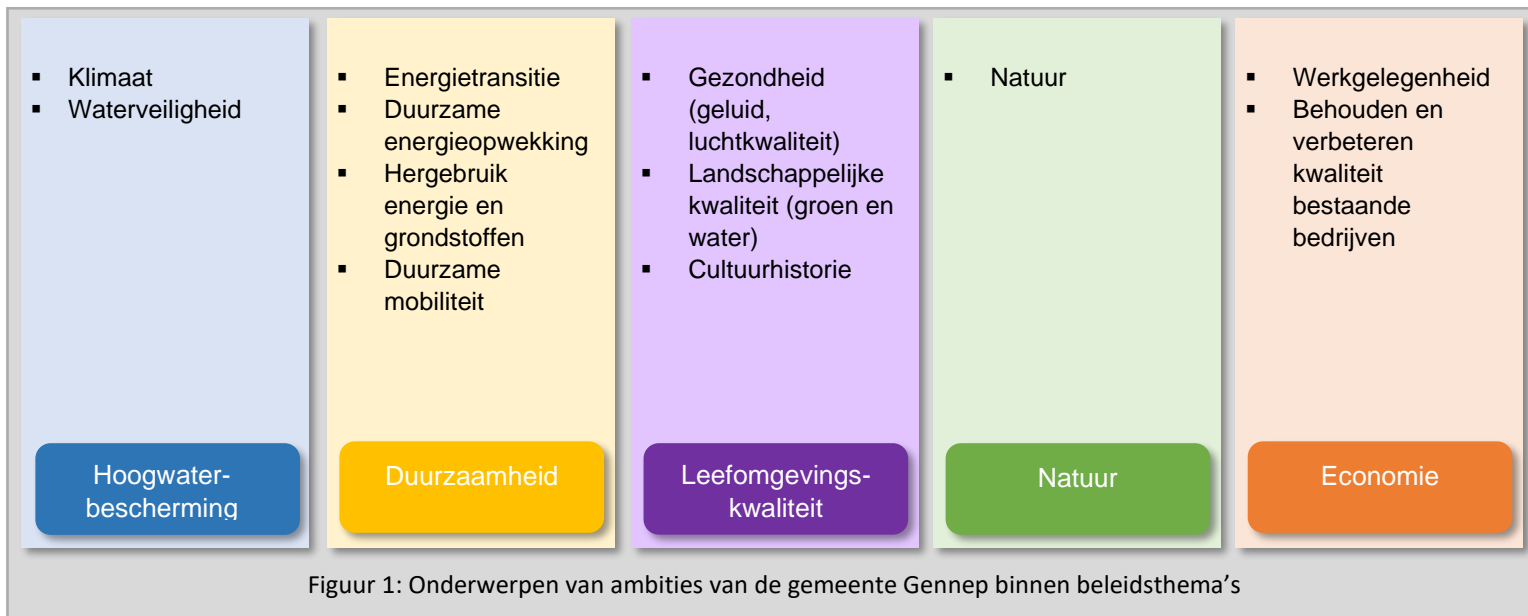

Notitie analyse gemeentelijk beleid d.d. 16-4-2021

IN DE PERIODE VAN 14 JUNI TOT 15 JULI 2020 HEEFT HET VOORONTWERPBESTEMMINGSPLAN EN HET MER VOOR DE UITBREIDING VAN HAVEN HEIJEN VOOR INSpraak TER INZAGE GELEGEN. ER ZIJN VERSCHILLENDE INSpraakREACTIES INGEDIEND EN DE COMMISSIE M.E.R. HEEFT EEN TOETSINGSADVIES GEGEVEN VOOR HET MER. ALLE REACTIES EN ADVIEZEN HEBBEN WE SAMENGEVAT IN EEN NOTA VAN ANTWOORD EN VOORZIEN VAN EEN REACTIE. VOORLIGGENDE NOTITIE GAAT NADER IN OP TWÉÉ SPECIFIEKE VRAGEN DIE IN DE INSpraakREACTIES EN HET TOETSINGSADVIES NAAR VOREN KOMEN M.B.T HET GEMEENTELIJK BELEID.

1. VRAAGSTELLING

In de periode van 14 juni tot 15 juli 2020 heeft het voorontwerpbestemmingsplan en het MER voor de uitbreiding van Haven Heijen voor inspraak ter inzage gelegen. Er zijn verschillende inspraakreacties ontvangen en de Commissie m.e.r. heeft een toetsingsadvies gegeven voor het MER. In de verschillende inspraakreacties en ook in het toetsingsadvies wordt aangegeven dat in het MER en het voorontwerpbestemmingsplan nog onvoldoende wordt ingegaan op de ontwikkeling van Haven Heijen in relatie tot het beleid dat we als gemeente Gennep in de afgelopen jaren hebben geformuleerd. De Commissie m.e.r. wijst daarbij met name op het beleid ten aanzien van duurzaamheid, leefomgevingskwaliteit (incl. geluid en luchtkwaliteit en ook de door andere insprekers genoemde thema's landschap en cultuurhistorie) en natuur. In voorliggende notitie gaan we nader in op ons beleid in relatie tot het initiatief. Daarbij zijn naast de hiervoor genoemde drie thema's aanvullend ook de beleidsthema's hoogwaterbescherming en economie belangrijk voor de gemeente. Ook deze beleidsthema's zijn daarom in deze notitie meegenomen. Onderstaande figuur 1 geeft een overzicht van de in deze notitie meegenomen beleidsthema's en de daarbinnen vallende onderwerpen.

Op hoofdlijnen worden in de inspreekreacties en het toetsingsadvies van de Commissie m.e.r. twee vragen gesteld:

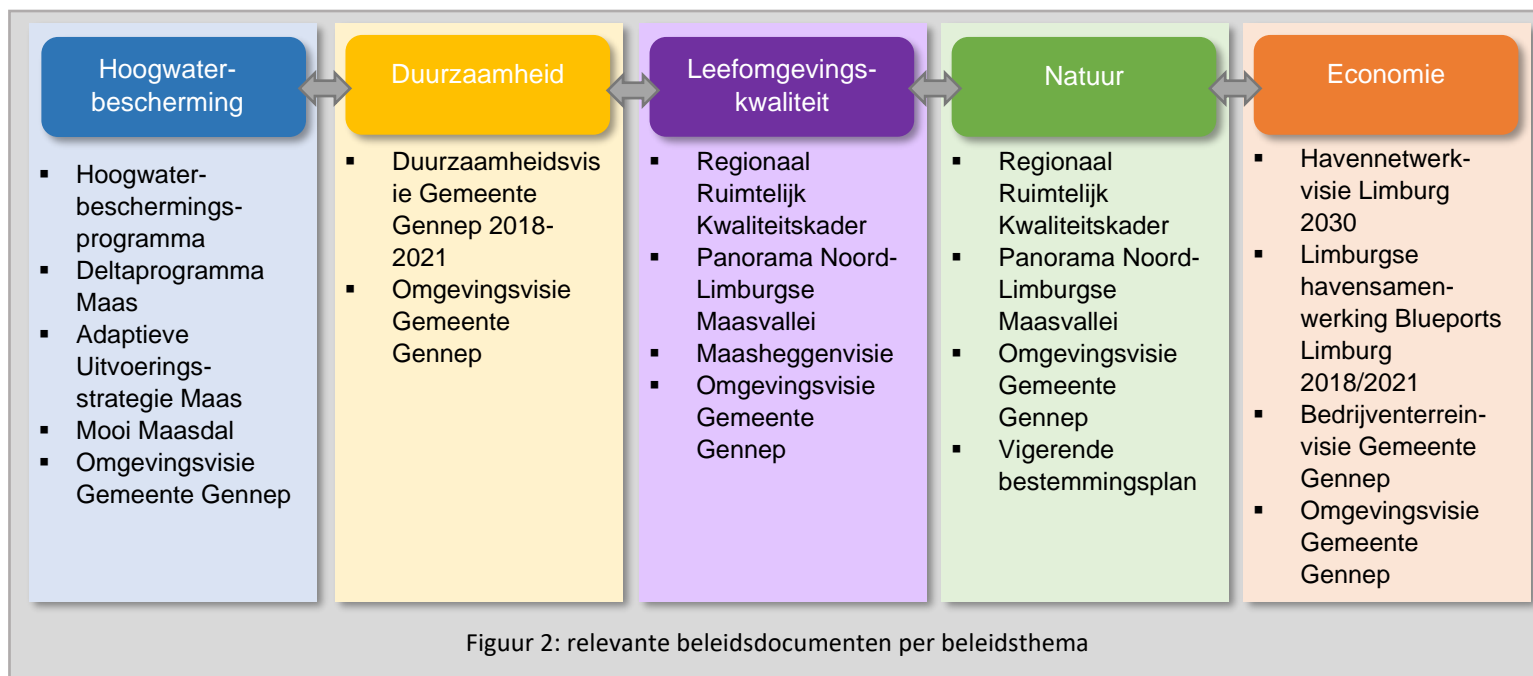
- Waarom verleent de gemeente medewerking aan het planologisch mogelijk maken van de uitbreiding van Haven Heijen?
- Op welke manier heeft de gemeente haar eigen beleid gekoppeld aan het plan zoals dat in het bestemmingsplan wordt mogelijk gemaakt?

Deze notitie geeft antwoord op deze twee vragen. We doen dit door ons beleid per genoemd beleidsthema samen te vatten in relatie tot het plangebied en het voornemen (hoofdstuk 2). We beschrijven vervolgens welke afwegingen we hebben gemaakt (hoofdstuk 3) en we geven vervolgens adviezen voor de manier waarop het plan het beste kan gaan aansluiten op ons beleid (hoofdstuk 4). Tot slot beschrijven we in hoofdstuk 5 de conclusie: leiden deze afwegingen en de adviezen vanuit de gemeente tot aanpassingen in het ontwerpbestemmingsplan?

2. INHOUD BELEIDSDOCUMENTEN

De visie en het beleid van de gemeente Gennepe op de vijf genoemde beleidsthema's en daarin vallende onderwerpen is beschreven in drie relevante beleidsstukken: de Duurzaamheidsvisie (2016), de vorig jaar vastgestelde Omgevingsvisie Gennepe (2019) en sinds kort ook de Bedrijventerreinvisie (2020). Daarnaast heeft de gemeente een bijdrage geleverd aan regionale beleidsvisies en heeft ook de provincie Limburg beleid dat relevant is voor dit projectgebied.

In figuur 1 hebben we de verschillende onderwerpen waar in de inspraakreacties en het advies van de Commissie m.e.r. op in is gegaan verdeeld over vijf beleidsthema's. Per thema zijn er meerdere beleidsdocumenten waarin ons beleid is beschreven. Daarnaast haken we voor sommige onderwerpen aan bij beleidsdocumenten op regionaal, provinciaal of landelijk niveau. In onderstaande visualisatie (zie figuur 2) zijn de belangrijkste beleidsdocumenten per beleidsthema op een rij gezet. Hieronder zal per thema kort worden beschreven welk relevant beleid er voor het plangebied in is opgenomen. De beleidsthema's worden los van elkaar behandeld. Er vindt hier dus geen onderlinge vergelijking plaats tussen de inhoud van het beleid in de verschillende beleidsthema's. Dat gebeurt in hoofdstuk 3.

Beleidsthema: Hoogwaterbescherming

Klimaatverandering leidt tot het vaker voorkomen van grote hoeveelheden neerslag, waardoor de kans op wateroverlast toeneemt. Gennepe heeft dit in 1993 en 1995 (toen de Maas en de Niers buiten hun oevers traden) ondervonden. Sindsdien zijn maatregelen genomen om de waterveiligheid te verbeteren. Dijkversterking en hoogwatergeulen zijn aangelegd. De Lob van Gennepe behoort daarbij

ook tot het waterbergend winterbed van de Maas. Ook de komende jaren zullen de hoogwatermaatregelen worden uitgewerkt. Het door de Rijksoverheid aangestuurde **Programma Integraal Riviermanagement** (met daarin o.a. **Deltaprogramma Maas**) zijn daarbij de bovenlokale kaders. Specifiek voor de situatie rondom de beoogde uitbreiding van Haven Heijen is in de Voorkeursstrategie van het Deltaprogramma en in zijn opvolger **Adaptieve Uitvoeringsstrategie Maas** een reeks van hoogwaterbeschermingsmaatregelen gepland. Met deze maatregelen wordt bereikt dat de regio rondom Heijen duurzaam veilig zal zijn tot 2050/2100. De gemeente Gennep sluit aan op deze bovenlokale kaders. In het kader van het bestuurlijk document **Mooi Maasdal** zijn door de gemeenteraad van Gennep twee zoekgebieden voor waterstandsverlaging aangewezen:

1. Zoekgebied Maaskemp voor de realisering van een taakstelling van tenminste 8 cm waterstandsverlaging ter hoogte van rkm 154;
2. Zoekgebied Haven Heijen in combinatie met Afferden voor de realisering van een taakstelling van tenminste 15 cm waterstandsverlaging ter hoogte van rkm 145. Het plangebied uitbreiding Haven Heijen maakt deel uit van dit zoekgebied.

In de **Omgevingsvisie Gemeente Gennep** is een belangrijke plek ingeruimd voor de hoogwaterbescherming. Eén van de vier speerpunten van de Omgevingsvisie is 'Samen maken we een hoog, droog en veilig Gennep'. In het deelgebied 'Dynamisch Maasdal', waar het planvoornemen deel van uitmaakt, is dit vertaald naar een 'Dynamische en klimaatadaptieve rivier'.

Conclusie hoogwaterbescherming: Het plangebied ligt in het Maasdal, waarvoor verschillende hoogwaterbeschermingsmaatregelen gepland zijn en waarvoor een taakstelling geldt om te komen tot een waterstandsverlaging bij hoogwater. De gemeente wil initiatiefnemers in het kader van het planvoornemen stimuleren om bij te dragen aan hoogwaterbeschermingsmaatregelen.

Beleidsthema: Duurzaamheid

In de **Duurzaamheidsvisie** (2016) geven we aan dat bij het maken van keuzes duurzaamheid altijd meegewogen wordt. Er zijn vier inhoudelijke speerpunten geselecteerd waar we ons op willen richten:

1. Energie besparen en duurzaam opwekken;
2. Afval verminderen en scheiden;
3. Duurzame mobiliteit (duurzaam vervoer stimuleren);
4. Versterken van de kwaliteit van de leefomgeving (groen, water, lucht).

De aanpak voor het werken aan duurzaamheid binnen de vier voornoemde thema's vindt plaats via drie parallelle sporen: bewustwording, ondersteunen en voorbeeldfunctie. In de in 2019 vastgestelde **Omgevingsvisie Gemeente Gennep** hebben we de visie uit onze Duurzaamheidsvisie opnieuw bevestigd. In de Bedrijventerreinvisie uit 2020 zijn verschillende doelen benoemd voor de verbetering en verduurzaming van de Gennepse mobiliteit en infrastructuur. Een van de doelen die daarin wordt genoemd is het verhogen van het aandeel spoor en binnenvaart (de zogenoemde 'Modal Shift'¹) in de totale vervoervolume (bulk en containers) van en naar Noord-Limburg.

Conclusie duurzaamheid: De gemeente wil initiatiefnemers in het kader van het planvoornemen verder stimuleren en faciliteren in het zoeken naar duurzame oplossingen.

Beleidsthema: Leefomgevingskwaliteit

Het **Regionaal Ruimtelijk Kwaliteitskader** biedt een strategische regiovisie waarin de ambitie om een aantrekkelijke woon- en leefomgeving te zijn en te blijven wordt gecombineerd met het versterken van de economische kracht van de regio. Belangrijke opgaves voor de regiovisies in het landelijk gebied zijn het behouden en versterken van aantrekkelijke landschappen voor bewoners, bezoekers

¹ Modal Shift is het vervangen van een deel van het vervoer over de weg door andere vormen van vervoer, met name vervoer per spoor en per schip.

en ondernemers, het bieden van ruimte voor doorontwikkeling in de agrarische en toeristische sector, ruimte voor het opwekken van energie en ruimte voor natuur en de klimaatopgave.

In het Regionale Ruimtelijke Kwaliteitskader is Limburg Noord onderverdeeld in verschillende deelgebieden. Het plangebied van de uitbreiding van Haven Heijen ligt in het deelgebied 'Maasvallei'. Het kwaliteitskader richt zich op het kunnen wonen, werken én leven in de Maasvallei door het behoud van ruimte voor dynamiek. Rust, ruimte en de aanwezigheid van landschappelijke en cultuurhistorische waarden zijn kenmerkend voor de Maasvallei. Dat leidt tot de volgende richtinggevende uitspraken:

- Herstel het contact met de rivier in de dorpen en steden langs de Maas, maar ook bij de kastelen, watermolens, etc. in de Maasvallei en creëer daarmee een onderscheidend woonmilieu.
- Maak de loop van de Maas beleefbaar: niet alleen visueel om er van te genieten, maar ook functioneel. Maak oevers of het water zelf bereikbaar om er te wandelen, fietsen of te verblijven.
- Vergroot de ecologische corridorfunctie van de Maas door natuurgebieden te verbinden en biodiversiteit te bevorderen.
- Stimuleer (extensieve) grondgebonden landbouw als mede-drager van het aanwezige (cultuurhistorische) landschap.
- Koester het onbedijkte karakter van de Maasvallei maar besef ook dat hoogwaterbescherming in sommige gevallen vraagt om dijken². Ieder Maastraject, de diep ingesneden Maas in het zuiden en de breed vlechtende Maas in het noorden, vergt zijn eigen aanpak.
- Respecteer de aanwezige landschapselementen zoals de terrasranden en oude Maasmeanders. Benut rivierverruiming om de aanwezige gebiedskwaliteiten te versterken
- Onderzoek (innovatieve) mogelijkheden voor het opwekken van duurzame energie op basis van waterkracht.

De Maasheggenvisie Gennep en Bergen (2020)

Om te weten hoeveel Maasheggen er nog zijn, wat hun conditie is, en waar kansen liggen voor herstel is door de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap de Visie Maasheggen 2020 ontwikkeld, voor de gemeenten Gennep en Bergen.

De visie bevat een streefbeeld van het Maasheggenlandschap. Zo geven we schaal en perspectief aan het gewenste herstel van het Maasheggenlandschap. Het doel is een aaneengesloten landschappelijk en cultuurhistorisch raamwerk van hagen en struwelen. Daarmee geven we niet alleen een impuls aan de kwaliteit van onze leefomgeving, maar creëren we ook kansen voor recreatie en toerisme.

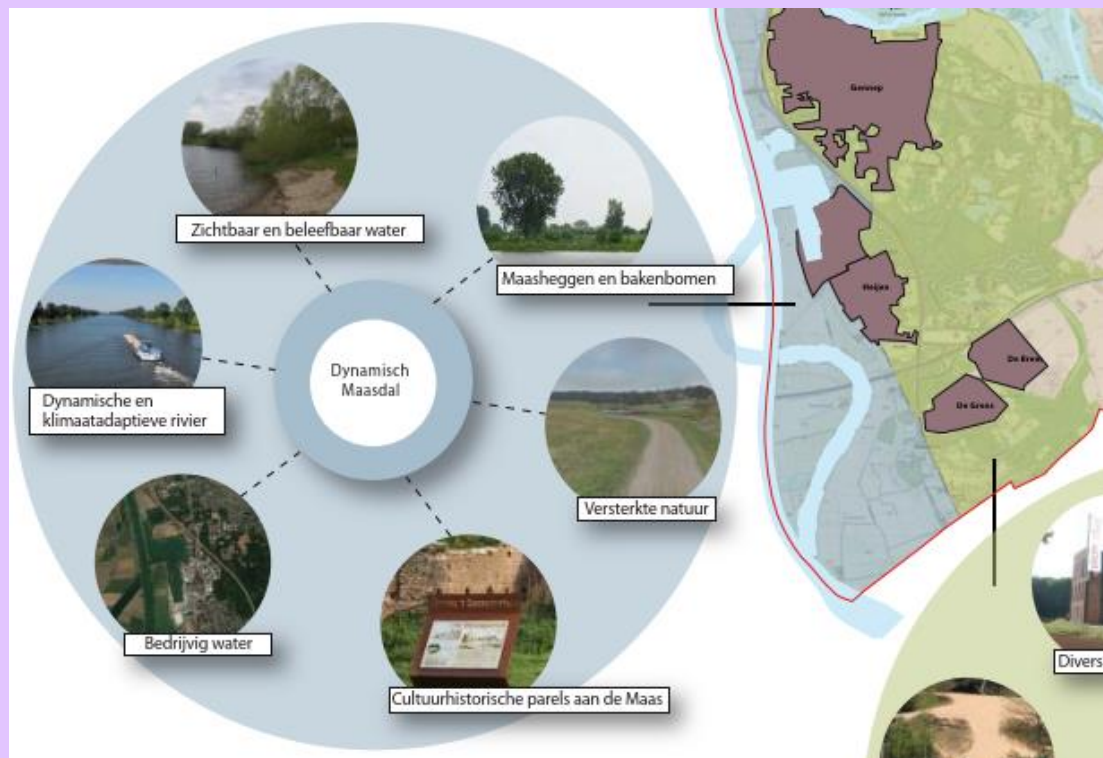
Bij de behandeling in 2021 in de gemeenteraad van Gennep is vastgesteld dat er meer doelen zijn in het Maasdal dan alleen Maasheggen en dat eerst een Maasdalvisie moet worden ontwikkeld waarin alle ambities van de gemeente voor het Maasdal een plek krijgen.

De **Omgevingsvisie gemeente Gennep** (2019) is een overkoepelende visie van de gemeente waarin alle aspecten van de leefomgeving samen komen. Onderdelen uit elders genoemde beleidsdocumenten, komen ook terug in de omgevingsvisie. De omgevingsvisie beschrijft de identiteit van de gemeente Gennep en de ontwikkelingen/trends die in de gemeente waarneembaar zijn. De omgevingsvisie beschrijft ook de mogelijkheden voor plannen en ideeën die de bestaande kwaliteiten kunnen verbeteren. Hier zijn vier speerpunten van gemaakt:

- Samen maken we Gennep Cultuurrijk;
- Samen maken we krachtige kernen en vitale werkgebieden;
- Samen maken we een hoog, droog en veilig Gennep;
- Samen maken we de samenleving en (digitale) verbindingen sterker.

² Intussen zijn op veel locaties reeds dijken gerealiseerd of worden deze gerealiseerd.

De omgevingsvisie beschrijft de karakteristieken van het landschap, de cultuurhistorie, de inwoners, wonen, werken en infrastructuur. Deze zijn vertaald naar een identiteitskaart van Gennepe. Het plangebied van de uitbreiding van Haven Heijen ligt in het gebied 'Dynamisch Maasdal'. In onderstaand figuur is te zien welke identiteit we aan dit gebied hebben toegekend. Onze ambitie is deze identiteit te behouden en waar mogelijk te versterken.

Uitsnede uit de identiteitskaart van Gennepe

In de Omgevingsvisie wordt aangegeven dat een gezonde en veilige leefomgeving bijdraagt aan het welbevinden en de gezondheid van de burgers. De gemeente is verantwoordelijk voor de basiskwaliteit op het gebied van geluid, geur, fijnstof en andere milieuaspecten. Het scheiden van wonen en druk verkeer of overlastgevende bedrijven verbetert de luchtkwaliteit en zorgt voor een afname van de geluidhinder in woongebieden. De luchtkwaliteit, de waterkwaliteit, het geluidsniveau en andere milieuaspecten moeten natuurlijk binnen de normen voor een gezonde leefomgeving vallen. Situaties met onvoldoende milieukwaliteit pakken we aan, door onder andere inspanningen op het gebied van geluidhinder en luchtkwaliteit.

Conclusie leefomgevingskwaliteit: Het ruimtelijk kwaliteitskader geeft richting én ruimte aan het vertrekpunt om ontwikkelingen in het Maasdal mogelijk te maken. Daarmee kunnen we niet alleen de kwaliteit van ons landelijk gebied behouden en versterken, maar ook de transitie-opgaven van kwaliteit voorzien. We gaan de dialoog aan met initiatiefnemers om hen te stimuleren zoveel mogelijk voort te bouwen op de identiteit van onze regio. Dus sterker maken wat al sterk is. Daarbij hoort ook: de juiste ontwikkeling op de juiste plek. Ruimtelijke kwaliteit gaat niet over een 'mooie', maar over de 'beste' oplossing. Een plan dat past in de omgeving, voegt iets toe en kan lange tijd mee.

Meer specifiek is de uitbreiding van Haven Heijen in de omgevingsvisie benoemd als een project voor nieuwe watergebonden bedrijventerrein van circa 12,6 ha in combinatie met bijna 12 ha natuur en

een verbetering van de hoogwaterbescherming. In de Omgevingsvisie geven we ook aan dat een gezonde en veilige leefomgeving belangrijk is en dat wij als gemeente verantwoordelijk zijn voor de basiskwaliteit op het gebied van geluid, geur, fijnstof en andere milieuaspecten.

De gemeente wil initiatiefnemers in het kader van het planvoornemen dan ook stimuleren hieraan bij te dragen.

Beleidsthema: Natuur

Belangrijke opgaves vanuit het **Regionaal Ruimtelijk Kwaliteitskader** voor de regiovisies in het landelijk gebied zijn het behouden en versterken van aantrekkelijke landschappen voor bewoners, bezoekers en ondernemers, het bieden van ruimte voor doorontwikkeling in de agrarische en toeristische sector, ruimte voor het opwekken van energie en ruimte voor natuur en de klimaatopgave.

Als het om ruimte voor natuur gaat, dan wordt voor het deelgebied 'Maasvallei' (waar het plangebied zich in bevindt) ingezet op het vergroten van de ecologische corridorfunctie van de Maas, door natuurgebieden te verbinden en biodiversiteit te bevorderen.

Het plangebied voor de uitbreiding van Haven Heijen ligt in de **Omgevingsvisie gemeente Gennep** in het deelgebied 'Dynamisch Maasdal'. Eén van de opgaven voor dit deelgebied is om de natuur te versterken. In de **vigerende bestemmingsplannen** heeft een belangrijk deel van het plangebied de bestemming 'natuur' of de bestemming 'agrarisch met waarde – natuur en landschap'. In het noordelijk deel wordt dit gecombineerd met de mogelijkheid voor ontgrondingsactiviteiten. Dit betekent dat de gronden in het plangebied op dit moment zijn bestemd voor het behoud, de bescherming en het versterken van de natuur- en landschapswaarden, agrarisch gebruik en gedeeltelijk ook ontgroning.

Conclusie natuur: Versterken van de natuur is een belangrijke opgave voor de gemeente Gennep. Om verbinding van natuur in het Maasdal te versterken is het plangebied in de vigerende bestemmingsplannen bestemd ter bescherming en versterking van de natuur-, agrarische- en landschapswaarden, inclusief ontgroning.

De gemeente wil initiatiefnemers in het kader van het planvoornemen dan ook stimuleren hieraan bij te dragen.

Beleidsthema: Economie

De Maas biedt een goede mogelijkheid om goederen te vervoeren door middel van binnenvaart. Dit draagt bij aan een sterke economische structuur voor industriële en logistieke bedrijvigheid in Limburg. Om deze structuur ook op de langere termijn goed te benutten is een gemeente-overschrijdende visie nodig. Deze visie is neergelegd in de **Havennetwerkvisie Limburg 2030** en de **Limburgse havensamenwerking Blueports Limburg 2018-2021**. Beide documenten zijn in het MER uitvoerig aan bod gekomen. De uitbreiding van het areaal watergebonden bedrijventerreinen en de realisatie van extra havencapaciteit om extra mogelijkheden te bieden voor vervoer over water past binnen de visie van beide documenten.

De gemeente heeft voor de bedrijventerreinen binnen de gemeente een **Bedrijventerreinvisie** opgesteld. De bedrijventerreinen in Gennep vervullen een belangrijke economische functie voor zowel de gemeente als de regio. In totaal betreft het acht terreinen die samen in ruim 33% van de werkgelegenheid binnen de gemeente voorzien. In de bedrijventerreinvisie wordt de staat van de

bedrijventerreinen geïnventariseerd en wordt aangegeven of er op korte of langere termijn maatregelen nodig zijn om de terreinen toekomstbestendig te maken, zodat ze kunnen blijven bijdragen aan een goede werkgelegenheid voor de gemeente Gennep. De bedrijventerreinenportefeuille is een belangrijke pijler onder het woon-, werk- en leefklimaat van Gennep. Belangrijke dragende sectoren zijn de industrie en logistiek. Gennep kan zich onder meer onderscheiden door de sterke lokale gebondenheid van ondernemers.

De voorgestelde aanpak steunt op vier pijlers:

- Kwaliteit bestaande terreinen is op orde;
- Koester sterke uitgangssituaties en ontwikkel door;
- Zet in op centrale thema's: bereikbaarheid, aantrekkelijk en duurzaam;
- Werk samen met andere beleidsvelden.

Met onze bedrijventerreinvisie sluiten we aan op het provinciale beleid en de uitwerking die daaraan regionaal is gegeven in de Visie bedrijventerreinen Noord-Limburg (2017). Watergebonden bedrijvigheid neemt daarin een speciale plek in. Dit type bedrijvigheid heeft behoefte aan zeer specifiek areaal of kent een sterke verwevenheid met de ontwikkeling van havens of bargeterminals. Bij bewezen behoefte aan dit type areaal³ kan dit worden toegevoegd aan de harde planvoorraad bedrijventerreinen *zonder* een directe saldering te laten plaatsvinden met deze harde planvoorraad (POL2014).

Conclusie economie: Op regionaal niveau bieden de visies een kader voor de ontwikkeling van havens en goederenvervoer middels binnenvaart. De gemeente wil initiatiefnemers in het kader van het planvoornemen dan ook stimuleren hieraan bij te dragen.

³ Zie voor onderbouwing van deze speciale behoefte de aanvullende ladderonderbouwing (Stec, 2020)

3. AFWEGING VOOR DE PROJECTLOCATIE

Uit bovenstaande schets van de verschillende beleidsdocumenten en de ambities en visies die daarin per beleidsthema staan verwoord, blijkt dat we als gemeente voor meerdere belangen een plek zoeken in het Maasdal. Voor iedere locatie en initiatief staan we voor een afweging tussen – soms tegenstrijdige – belangen bij de keuze of we al dan niet medewerking verlenen aan een initiatief. Dat geldt ook voor de uitbreiding van Haven Heijen. Voor dit project heeft de gemeente afgewogen dat:

- we in onze bedrijventerreinvisie de ambitie hebben uitgesproken onze bestaande bedrijventerreinen te willen versterken.
- de uitbreiding van Haven Heijen past binnen de ambitie van bedrijvigheid aan het water uit de Omgevingsvisie.
- we met de uitbreiding van Haven Heijen gebruik kunnen maken van de bestaande Rijks-/private haven aan de Maas om in te spelen op de toenemende vraag naar watergebonden bedrijvigheid.
- er een opgave ligt op het gebied van de hoogwaterbescherming en dat dit plangebied daar een bijdrage aan kan/moet leveren.
- het bestaande schiereiland in de huidige situatie in agrarisch gebruik is en de landschappelijke en ecologische waarden nog beperkt zijn.
- we ambities hebben om de natuur (waaronder het voor het Maasdal zo kenmerkende Maasheggenlandschap) en de leefomgevingskwaliteit te versterken en kansen zien dit te doen in combinatie met de uitbreiding van Haven Heijen.
- we initiatiefnemers willen stimuleren en faciliteren in het zoeken naar duurzame oplossingen.

Op basis van bovenstaande hebben we afgewogen op deze locatie het accent te leggen op de gewenste economische ontwikkeling, in combinatie met meekoppelkansen op het gebied van hoogwaterbescherming en natuurontwikkeling.

Economische ontwikkeling: juiste ontwikkeling op de juiste plek

De projectlocatie is, door zijn ligging aan de Maas aan de ene kant en aan bedrijventerrein Hoogveld aan de andere kant, bij uitstek geschikt voor de uitbreiding van watergebonden bedrijvigheid binnen de gemeente. Een vorm van bedrijvigheid waar ook op regionaal niveau behoefte aan is, ondanks recente uitbreiding van de haven in Wanssum en eerder in Venlo. Voor deze locatie in Heijen was er reeds in 2009 het plan om een Regionaal Overslagcentrum (ROC) te realiseren. Als gemeente stonden wij hier destijds positief tegenover. Desondanks is deze ontwikkeling in 2010 spaak gelopen. Desalniettemin blijft uitbreiding van mogelijkheden voor onze ondernemers en watergebonden bedrijvigheid in het bijzonder, een belangrijk speerpunt van de gemeente Gennep. Eén van de vier pijlers uit de bedrijventerreinvisie is immers: “Koester sterke uitgangssituaties en ontwikkel door”. Dat is precies wat we als gemeente beogen met deze ontwikkeling. Doorontwikkeling van de haven staat daarom ook in het coalitieakkoord en collegeprogramma. In de recente aanvullende ladderonderbouwing (Stec, 2021) wordt de behoefte aan dit type bedrijvigheid nogmaals aangetoond. Het past daarom ook binnen ons gemeentelijke beleid om deze ontwikkeling op deze locatie te ondersteunen. In de Omgevingsvisie uit 2019 is om die reden ook aangegeven dat wij op deze plek de verdere ontwikkeling van Haven Heijen beogen (zie pagina 21 van de Omgevingsvisie).

Meekoppelkansen: hoogwaterbescherming en natuurontwikkeling

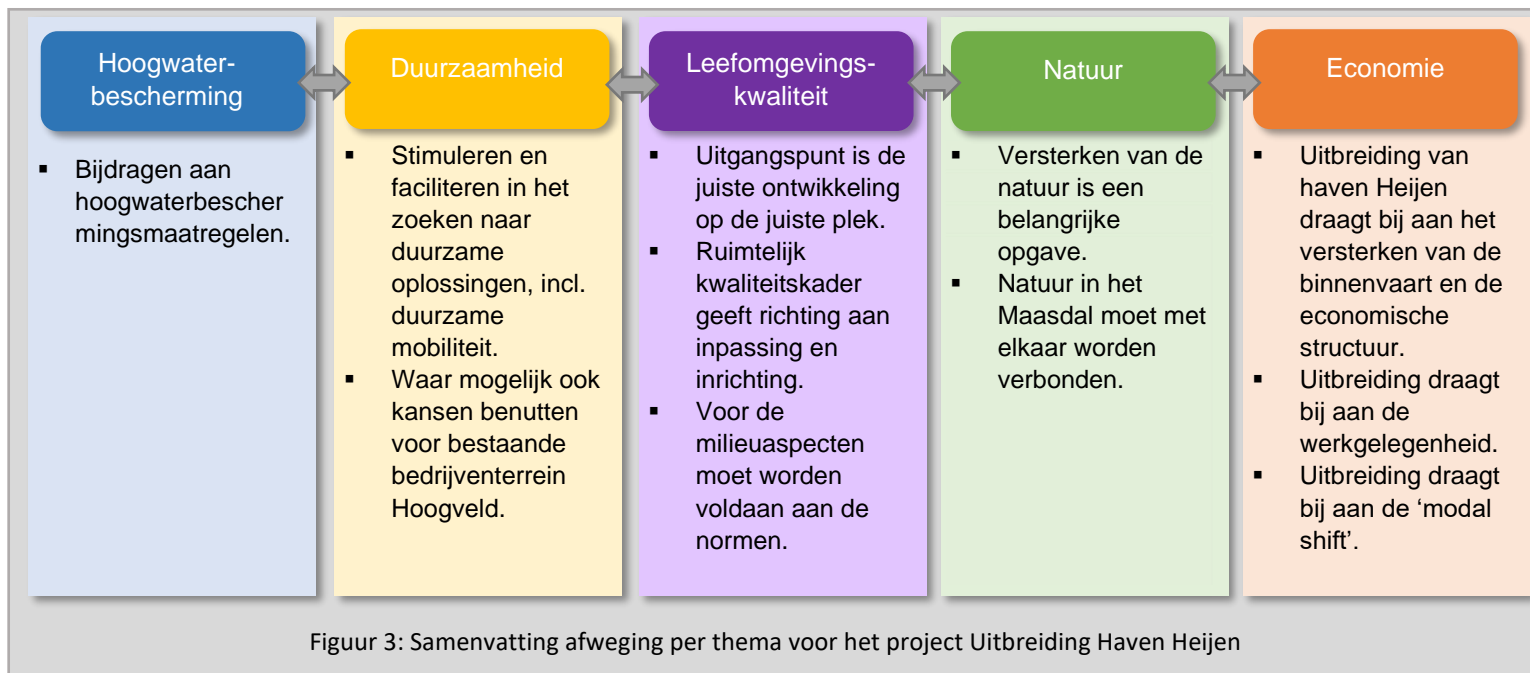
Naast het belang van bedrijvigheid onderkennen wij in onze beleidsdocumenten dat het Maasdal een kenmerkende identiteit heeft, waarin zowel de hoogwaterbescherming, leefomgevingskwaliteit en de natuurwaarden samen (kunnen) komen. Wij gaan hier in onze Omgevingsvisie uitgebreid op in en ook de provincie besteedt hier in het Regionaal Ruimtelijk Kwaliteitskader van Noord-Limburg specifiek aandacht aan. In onze Omgevingsvisie geven we aan dat behoud en versterking van deze kwaliteiten belangrijk is voor de identiteit van Gennep. Het Regionaal Ruimtelijk Kwaliteitskader richt zich op dit behouden en versterken van deze kwaliteiten en wij sluiten ons daar dan ook bij aan. Het Ruimtelijk Kwaliteitskader geeft daarin wat ons betreft richting aan het voorzien van kwaliteit aan de transitie-

opgave die gepaard gaat met de uitbreiding van Haven Heijen. Wat ons betreft is de uitbreiding van Haven Heijen namelijk de juiste ontwikkeling op de juiste plek. Deze moet echter wel zo goed mogelijk worden ingepast in zijn omgeving. Uitgangspunt is hierbij behoudt en zo mogelijk versterking van de opgaves op het gebied van hoogwaterbescherming, leefomgevingskwaliteit, natuur en duurzaamheid. Versterking kan daarbij ook plaatsvinden door de samenhang op genoemde punten gemiddeld genomen te versterken.

Slotsom afweging: op zoek naar meer kansen om aan te sluiten bij onze ambities

Als gemeente hebben we afgewogen dat de uitbreiding van Haven Heijen de juiste ontwikkeling is op deze locatie. De ontwikkeling speelt namelijk in op de vraag naar watergebonden bedrijvigheid en de uitbreiding van havens ten behoeve van duurzaam vervoer over water. Daarnaast sluit de ontwikkeling aan op het bestaande bedrijventerrein Hoogveld en de bestaande haven, waardoor een logische verbinding met de activiteiten op dat terrein kan worden gemaakt. Dan rijst nog wel de vraag hoe deze ontwikkeling zoveel mogelijk kan bijdragen aan de overige ambities die we als gemeente hebben. Het plan zoals opgenomen in het voorontwerpbestemmingsplan bevat al veel elementen die aansluiten op onze ambities. Het plan draagt bij aan de hoogwaterbescherming en er zit een natuurontwikkelingsopgave in van circa 11,9 hectare nieuwe natuur en 3,3 ha daarmee geïntegreerde bestaande natuur (de natuurvriendelijke oever). Verder zien we dat reeds veel is gedaan om de leefomgevingskwaliteit niet te laten verslechteren (geluid en luchtkwaliteit) en waar mogelijk te verbeteren (landschappelijk). We signaleren echter ook dat er met name over duurzaamheid nog niet al te veel wordt gezegd in het voorontwerpbestemmingsplan.

We zien dus dat het plan zoals dat in het voorontwerpbestemmingsplan was opgenomen al inspeelt op verschillende ambities van de gemeente voor het Maasdal. In het volgende hoofdstuk gaan we verder in op de koppeling tussen het project en onze ambities. In figuur 3 hebben we als basis daarvoor per thema nog eens op hoofdlijnen samengevat welke ambities we hebben.

4. KANSEN VOOR HET PROJECT UITBREIDING HAVEN HEIJEN

Kansen voor het thema hoogwaterbescherming

Met de initiatiefnemers van uitbreiding Haven Heijen is – in samenspraak met provincie en Rijkswaterstaat – afgesproken dat dit project een bijdrage levert aan de hoogwaterbescherming. In het Milieueffectrapport is beschreven welke bijdrage de uitbreiding van Haven Heijen kan hebben op de hoogwaterbescherming. Afhankelijk van de uiteindelijke uitvoering (met damwanden of met taluds) ontstaat er bij hoogwater een netto waterstands­daling van 8 tot 18 mm. Deze waterstands­daling staat los van eventuele andere maatregelen die er rondom het projectgebied worden uitgevoerd (singulier). Dit betekent dat de daadwerkelijke waterstands­verlaging op termijn groter zal zijn. Daarmee draagt dit project bij aan onze taakstelling van tenminste 15 cm waterstands­verlaging ter hoogte van rkm 145.

Kansen voor het thema duurzaamheid

Op het gebied van duurzaamheid sturen we er op aan dat het nieuwe bedrijventerrein zoveel mogelijk op duurzame wijze wordt gerealiseerd en gebruikt. Daarnaast zijn er mogelijk meekoppelkansen om ook het bestaande bedrijventerrein Hoogveld te verduurzamen. Het betreft hier echter een inspannings­verplichting en geen vereiste.

Mede naar aanleiding van de ingediende inspraakreacties hebben we nog eens gekeken naar de mogelijkheden die we bij de uitbreiding van Haven Heijen zien in het bijdragen aan de vier speerpunten uit de Duurzaamheidsvisie. Concreet zien wij voor de vier speerpunten de volgende mogelijkheden:

1. Energie besparen en duurzaam opwekken

- Toepassen van zonne-energie op het nieuwe bedrijventerrein.
- Gebruik maken van LED verlichting in plaats van de conventionele verlichting.
- Opstellen van een 'samenwerkingsconvenant energie'⁴, waarin deelnemers aan het Havenbedrijf én gemeente afspraken maken over de manier waarop wordt ingezet op energiebesparing en duurzaam opwekken van energie. Hierin maak je afspraken over de inzet van bijvoorbeeld:
 - Bedrijfsprocessen (energie-efficiënte aggregaten, automatisch sluiten deuren, energiezuinige pompen, etc.);
 - Verlichting (LED, sensoren, etc.)
 - Verwarming (isolatie, uitwisselen van warmte/koude in en tussen bedrijven, HR-ketels)
 - Inkoop van groene gas en energie
 - mobiliteit (elektrisch vervoer op het terrein, elektrische bedrijfsauto's/vrachtwagens, laadpalen op het terrein)
 - Instrumenten (monitoren van energieverbruik)
 → Op een aantal van deze maatregelen kunnen bestaande bedrijven op Hoogveld mogelijk aansluiten, waardoor tevens verduurzaming van het bestaande terrein ontstaat. Wij zien dit als een inspannings­verplichting.
- WKO (afwegen in relatie tot o.a. zonnepanelen)
- Groene daken/gevels (afwegen in relatie tot zonnepanelen)
- Stimuleren van een verdere 'modal shift'. Dit betekent dat een groter deel van het vervoer over de weg wordt vervangen door andere vormen van vervoer, in voorliggend plan met name vervoer per schip.

2. Afval verminderen en scheiden

- In onze duurzaamheidsvisie richten we ons als gemeente voor wat betreft afvalvermindering en -scheiden in eerste instantie op de particulieren. Dat neemt niet

⁴ Bron: TNO, Snelstartgids: Duurzame energiemaatregelen op bedrijventerreinen2016, R11162

<p>weg dat we als gemeente ook kijken hoe bedrijven hier een steentje aan bij kunnen dragen. Hierin blijft de gemeente leidend.</p>
<p>3. Duurzame mobiliteit (duurzaam vervoer stimuleren)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het realiseren van de haven zorgt er voor dat meer watergebonden bedrijvigheid wordt mogelijk gemaakt. Vervoer over water is in het algemeen duurzamer dan vervoer over land. Door realisatie van deze haven, wordt het vervoer over land naar andere bedrijventerreinen beperkt. Dit draagt daarmee bij aan duurzamer vervoer. • Gebruik van elektrische voertuigen wordt gestimuleerd. Daarvoor wordt op het nieuwe terrein in ieder geval geïnvesteerd in voldoende elektrische laadmogelijkheden (voor zowel vrachtwagens, auto's als elektrische fietsen en in de toekomst mogelijk ook voor schepen). Dit laatste zien wij gelet op de huidige afhankelijkheid van de financiële haalbaarheid ervan van met name Rijkssubsidies als een inspanningsverplichting. • Aanbrengen van aansluitpunten voor walstroom of een andere duurzame energiebron (LNG, waterstof), ten einde het vervoer over water op een duurzamere manier mogelijk te maken. Ook dit zien wij gelet op de huidige afhankelijkheid van de financiële haalbaarheid ervan van met name Rijkssubsidies als een inspanningsverplichting.
<p>4. Versterken van de kwaliteit van de leefomgeving (groen, water, lucht)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aan het plan worden eisen meegegeven voor het voorkomen van wateroverlast, o.a. door het loskoppelen van regenwater. • Het plan draagt bij aan een bovenstroomse waterstandsdeling. Zie hiervoor ook onder thema 'hoogwaterbescherming'. • Gekoppeld aan de ontwikkeling van Haven Heijen wordt de landschappelijke en ecologische kwaliteit van het gebied ten zuiden van de Boxmeerseweg en ten westen van de Mergeldijk versterkt. Dit wordt gekoppeld aan de inrichting van het gebied rondom de draaikom, ten noorden van de Boxmeerseweg. Daarbij wordt aandacht besteed aan specifieke kernkwaliteiten, waaronder de van oorsprong aanwezige Maasheggen. Afgestemd op het dassencompensatieplan en het inrichtingsplan, wordt gekeken of de recreatieve mogelijkheden in dit gebied kunnen worden uitgebreid door het gebied beter toegankelijk te maken voor wandelaars. Hiermee wordt naast compensatie van dassenleefgebied ook versterking van het landschap bereikt. Zie verder onder de thema's 'leefomgevingskwaliteit' en 'natuur'. • Ten aanzien van de luchtkwaliteit is ingezet op beperking van extra overlast. Daarnaast zetten we als gemeente los van deze uitbreiding in op het verbeteren van de luchtkwaliteit in de gemeente Gennep. Daarvoor lopen aparte projecten. Zie verder onder het thema 'leefomgevingskwaliteit'.

Kansen voor het thema leefomgevingskwaliteit

Onder leefomgevingskwaliteit verstaan we enerzijds de milieuaspecten die van invloed zijn op de gezondheid (geluid, luchtkwaliteit, etc.) en anderzijds de landschappelijke kwaliteit.

Voor wat betreft de *milieuaspecten* hebben wij de initiatiefnemers gestimuleerd om er voor te zorgen dat de uitbreiding er niet voor zorgt dat er extra hinder ontstaat voor de omgeving. Vanuit het project is hier alles aan gedaan. Hiertoe zijn diverse waarborgen opgenomen in de bestemmingsplanregels (zoning voor zowel geluidhinder als stikstofdepositie, uitsluiten van activiteiten uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen). We koppelen onze ambitie om de leefomgevingskwaliteit van de gemeente Gennep te *verbeteren* echter niet direct aan dit project. Het project heeft namelijk slechts beperkt invloed op de huidige leefomgevingskwaliteit. Als het gaat om de luchtkwaliteit, dan ligt de oorzaak voor de huidige leefomgevingskwaliteit niet op lokaal niveau, maar op regionaal of zelfs nationaal/internationaal niveau. De achtergrondconcentraties van stoffen in de lucht kunnen niet of nauwelijks worden beïnvloed vanuit een lokaal project als dit. Ook voor geluidhinder geldt dat de huidige geluidbelasting slechts voor een klein deel beïnvloed kan worden door de nieuwe ontwikkeling of de initiatiefnemers daarvan. Daarom staan wij als gemeente aan de lat om middels

andere programma's te bewerkstelligen dat de leefomgevingskwaliteit verbetert. Op lokaal niveau gaan wij bijvoorbeeld – parallel maar los van de het project uitbreiding Haven Heijen – aan de slag met de herstructurering van de Hoofdstraat en/of de kruising Hoogveld – Hoofdstraat – De Grote Heeze. Als gemeente hebben wij daarnaast acties/een programma opgezet om de leefomgevingskwaliteit binnen de gemeente te verbeteren. De uitbreiding van Haven Heijen is daarin voor ons geen stap terug, maar is voor ons altijd onderdeel geweest van het startpunt voor het realiseren van onze ambities.

Deze locatie kent vanwege de grootschalige akkerbouw geen grote *landschappelijke of cultuurhistorische waarden*. Het huidige relatief open terrein zal door de uitbreiding van de haven voor een deel worden vervangen door water. Deels binnen het plangebied en voor een groter deel aangrenzend daaraan, aan de zuidzijde van de Boxmeerseweg, wordt in het kader van dassencompensatie en natuurontwikkeling het gebied opnieuw ingericht. Bij de inrichting van dit gebied zal ook aandacht worden besteed aan het versterken van de landschappelijke kwaliteit. Een voorbeeld daarvan is het terugbrengen en versterken van de Maasheggenstructuur. Het gebied wordt verder ingericht als dassencompensatiegebied in verband met verloren gegaan agrarisch foerageergebied. Daar waar dit goed samen gaat, zal het gebied ook toegankelijk worden gemaakt voor wandelaars. Daarmee bereiken we dat de uitbreiding van de haven ook leidt tot een kwaliteitsimpuls voor het gebied ten zuiden van de Boxmeerseweg.

Kansen voor het thema natuur

Het plangebied kent op dit moment vanwege de grootschalige akkerbouw een lage ecologische waarde. Aangrenzend ligt buiten het plangebied een natuurvriendelijke oever (De Witte Steen), die het plangebied scheidt van de Maas. In lijn met het provinciale beleid is het de ambitie van de gemeente tot nu toe geweest om – bij het stoppen van het huidige agrarische gebruik – het gebied te benutten voor natuurontwikkeling (na ontgronding), mits daarvoor middelen aanwezig zijn (verwerving, aanleg, beheer). In de vigerende bestemmingsplannen heeft het plangebied daarom een natuurbestemming / een agrarische bestemming met waarde natuur en landschap (alsmede de mogelijkheid tot ontgronden).

De natuurvriendelijke oever blijft bij uitbreiding van Haven Heijen behouden en wordt daarin twee keer zo breed gemaakt en geïntegreerd. Bestaande begroeiing kan blijven staan en wordt aangevuld. In de natuurvriendelijke oever zit een dassenburcht die behouden blijft. Het bestaande aangrenzende agrarische gebied wordt echter gebruikt als foerageergebied, een groot deel daarvan zal verdwijnen. De benodigde compensatie hiervan gebeurt gedeeltelijk aan de zuidzijde van het plangebied. Daar wordt het gebied rondom de draaikom als natuurgebied ingericht. De overige compensatie van ca 5 hectare foerageergebied gebeurt in combinatie met natuurontwikkeling aan de zuidzijde van de Boxmeerseweg. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan de gemeentelijke ambitie om in het Maasdal de natuur inclusief Maasheggen te versterken.

Kansen voor het thema economie

Met de initiatiefnemers van uitbreiding Haven Heijen is – in samenspraak met provincie – afgesproken dat dit project een bijdrage levert aan de gemeentelijke bedrijventerreinvisie en aan de provinciale Havennetwerkvisie Limburg 2030 en de Limburgse havensamenwerking Blueports Limburg 2018-2021. Met de uitbreiding van watergebonden bedrijvigheid van ca 12,6 ha wordt de bedrijvigheid en de werkgelegenheid gestimuleerd en wordt een bijdrage geleverd aan de Europese doelen en Rijksdoelen op het gebied van modal shift. Dat deze ontwikkeling belangrijk is, blijkt ook uit de in 2020 door de Europese Unie verstrekte CEF-subsidie.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

Op het voorontwerpbestemmingsplan en het MER voor de Uitbreiding Haven Heijen zijn verschillende zienswijzen ingediend en de Commissie m.e.r. heeft een toetsingsadvies gegeven. Deze notitie gaat

nader in op twee vragen die in de zienswijzen en het toetsingsadvies naar voren kwamen. In deze notitie wordt hierbij de volgende conclusie getrokken:

- Vraag: Waarom verleent de gemeente medewerking aan het planologisch mogelijk maken van de uitbreiding van Haven Heijen?

Conclusie: Als gemeente hebben we afgewogen dat de uitbreiding van Haven Heijen de juiste ontwikkeling is op deze locatie. De ontwikkeling speelt namelijk in op de vraag naar watergebonden bedrijvigheid en de uitbreiding van havens ten behoeve van duurzaam vervoer over water. Daarnaast sluit de ontwikkeling aan op het bestaande bedrijventerrein Hoogveld en de bestaande haven, waardoor een logische verbinding met de activiteiten op dat terrein kan worden gemaakt. Tenslotte speelt de uitbreiding van Haven Heijen ook in op de behoefte aan hoogwaterbescherming en op de behoefte aan natuurontwikkeling, inclusief Maasheggen.

- Vraag: Op welke manier heeft de gemeente haar eigen beleid gekoppeld aan het plan zoals dat in het bestemmingsplan wordt mogelijk gemaakt?

Conclusie: We zien dat het plan zoals dat in het voorontwerpbestemmingsplan was opgenomen inspeelt op verschillende ambities van de gemeente voor het Maasdal, met name op het gebied van economie, hoogwaterbescherming, leefomgevingskwaliteit (vooral landschappelijke kwaliteit (groen en water)) en natuur. Er liggen echter nog kansen om met name op het gebied van duurzaamheid extra maatregelen toe te voegen. In deze notitie zijn daarvoor adviezen gegeven.

In deze notitie onderbouwt de gemeente Gennep zijn afweging om mee te werken aan de uitbreiding van Haven Heijen. De afweging is getoetst aan het gemeentelijk, regionaal en landelijk beleid en er is aangegeven welke maatregelen in het project reeds zijn opgenomen om bij te dragen aan onze beleidsambities en welke kansen er nog liggen voor een grotere bijdrage vanuit de ontwikkeling.

In onderstaande tabel is samengevat of de conclusie en aanbevelingen van de notitie leiden tot wijzigingen in het ontwerpbestemmingsplan ten opzichte van het voorontwerpbestemmingsplan.

Maatregel	Reeds onderdeel voorontwerp?	Wijziging in het ontwerpbestemmingsplan	Afweging
Thema Hoogwaterbescherming			
Bijdragen aan hoogwaterbescherming	Ja → 8 tot 18 mm waterstandsdeling (singulier) afhankelijk van de wijze van uitvoering met taluds of met damwanden	Nee	Zat al in het oorspronkelijke voorkeursalternatief.
Thema Duurzaamheid			
Een duurzaam nieuw bedrijventerrein	Niet expliciet, impliciet wel door de Modal Shift die plaatsvindt.	Ja → Bouwwerken t.b.v. het duurzaam opwekken van energie en (collectief) gebruik daarvan zijn expliciet opgenomen in de bouwregels voor de bestemming Bedrijventerrein. Voorzieningen voor zonne-energie, WKO, walstroom of het laden	Aantal zaken worden gefaciliteerd door ze in het bestemmingsplan expliciet mogelijk te maken. Andere zaken (zoals toepassen van LED-verlichting, afval vermindering/scheiding en duurzame mobiliteit / elektrisch materieel) kunnen niet via het bestemmingsplan worden geregeld. Hiervoor wordt een stimulans opgenomen

		van elektrisch materieel passen daar binnen. Inzet van elektrisch materieel/voertuigen is indirect geregeld middels de regels over de maximaal toelaatbare stikstofemissie.	in de anterieure overeenkomst en bij vergunningverlening.
Verduurzamen bestaande bedrijventerrein Hoogveld	Nee	Nee	Dit wordt beschouwd als meekoppelkans bij het doorvoeren van maatregelen in het nieuwe bedrijventerrein, niet als eis.
Thema Leefomgevingskwaliteit			
Voorkomen extra hinder (geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid)	Ja → geluidverkaveling en milieuzonering in de regels/verbeelding, de maximale stikstofemissie in de regels.	Nee	In het voorontwerp was hier reeds rekening gehouden met zoneringen en beschrijven strijdig gebruik ter voorkoming van hinder.
Verbeteren huidige leefomgevingskwaliteit	Nee	Nee	Dit wordt beschouwd als gemeentelijke taakstelling. De gemeente neemt daarvoor initiatieven buiten dit project om.
Wateroverlast	Nee	Ja → In de regels worden eisen opgenomen ter voorkoming van wateroverlast, o.a. door loskoppelen van hemelwater. Duurzame oplossingen in de vorm van groene daken/gevels zijn mogelijk binnen de bouwregels.	Dit is tevens een eis van het waterschap.
Versterken landschap (ten noorden en ten zuiden van de Boxmeersweg)	Nee	Ja → Er wordt een inrichtingsplan opgesteld, welke als voorwaardelijke verplichting aan de regels wordt gekoppeld.	Door het opstellen van het inrichtingsplan wordt meer zekerheid gegeven over de inrichting van het landschap in het plan. De maatregelen ten zuiden van de Boxmeerseweg passen reeds binnen het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Gennep.
Thema Natuur			
Natuurontwikkeling plangebied	Ja → Dit wordt reeds mogelijk gemaakt door de	Nee	Hiervoor was in het voorontwerp reeds een bestemming opgenomen.

	<p>natuurbestemming. Onderdeel van het plan was reeds 10,2 ha op Maasheggen geënte natuur ten noorden van de Boxmeerseweg en 5 ha ten zuiden van de Boxmeerseweg. Dit is inclusief de 3,3 ha te integreren bestaande natuur langs de Maas.</p>		<p>Ten zuiden van de Boxmeerseweg past de natuurontwikkeling reeds binnen het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Gennep.</p>
Thema Economie			
Watergebonden bedrijventerrein	<p>Ja → Het plan bevatte reeds een watergebonden bedrijventerrein van 12,6 ha. De watergebondenheid was al in de regels geborgd.</p>	Nee	<p>Zat al in het oorspronkelijke voorkeursalternatief.</p>

Geconcludeerd wordt dat het plan op alle beleidsthema's in meer of mindere mate iets toevoegt aan de ambities van de gemeente.